

SPRAWOZDANIE
z działalności Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2007 r.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, wybrany na Krajowym Zjeździe Delegatów 5 czerwca 2005 r. realizował w 2007 r. zadania w ramach kompetencji określonych w Statucie SBP, na podstawie zatwierdzonego w marcu 2006 r. regulaminu pracy Prezydium i ZG SBP. Zgodnie z przyjętym w Planie pracy na rok 2007 terminarzem Zarząd Główny spotkał się na 3 posiedzeniach, a Prezydium Zarządu Głównego na 5 posiedzeniach. Członkowie ZG przyjęli sprawozdanie z pracy ZG za 2006 r. oraz zapoznali się i zaakceptowali plan pracy na 2007 r. Ponadto ZG uchwałą nr 11/2007 powołał Oddział SBP w Rzeszowie z siedzibą w Bibliotece Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz uchwałą nr 10/2007, na wniosek przewodniczącej Zarządu Okręgu Warmińsko-Mazurskiego, usunął ze swoich struktur Oddział SBP w Świątkach. W okresie sprawozdawczym działania ZG SBP koncentrowały się wokół organizacji VI Forum SBP, Jubileuszu 90-lecia SBP i 80-lecia Przeglądu Bibliotecznego oraz towarzyszącej tym wydarzeniom konferencji naukowej. ZG SBP w 2007 r. podjął 11 Uchwał, przyjął do realizacji 3 uchwały oraz 6 wniosków sformułowanych podczas VI Forum SBP.

I. DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE

1. VI Forum SBP – organizowane zgodnie ze Statutem w połowie kadencji ZG SBP pomiędzy Krajowymi Zjazdami Delegatów, miało miejsce 11.10 w Bibliotece Narodowej. Zgromadziło ok. 250 przedstawicieli wszystkich struktur organizacyjnych oraz przedstawicieli organów wykonawczych SBP. Głównym tematem VI Forum była dyskusja nad ustawą o bibliotekach. Prace nad nowelizacją tej ustawy prowadzi powołany przez ZG SBP (uchwałą 6/2007) zespół ds. opracowania założeń i projektu ustawy o bibliotekach pod kierunkiem kol. Jolanty Stępnia, która zaprezentowała na Forum referat na jej temat oraz przedstawiła wstępne założenia do projektu ustawy. Forum przyjęło uchwały dotyczące oceny działalności SBP w pierwszej połowie kadencji, zaaprobowало prowadzenie prac nad projektem ustawy o bibliotekach zalecając przedstawienie wyników prac nad ustawą na Krajowym Zjeździe w 2009. r. Ponadto VI Forum zobowiązało ZG do wysłania Apelu bibliotekarzy do liderów partii i ugrupowań politycznych startujących w wyborach w 2007 r., aby włączyli do swoich programów problematykę upowszechniania czytelnictwa usprawniania dostępu do informacji dla wszystkich grup społecznych. We wnioskach z Forum delegaci zgłosili potrzebę: opracowania kryteriów przyznawania tytułu członka honorowego SBP oraz wszystkich odznaczeń i wyróżnień stowarzyszeniowych, zasięgnięcia opinii w okręgach w sprawie ewentualnej konieczności zmian w statucie SBP, upowszechniania w środowisku bibliotekarskim wyników prac nad nowelizacją ustawy o bibliotekach, podjęcia prac nad projektem systemu awansu zawodowego bibliotekarzy oraz rozważenie propozycji powołania zespołu ds. kształcenia i doskonalenia zawodowego bibliotekarzy, a także wystąpienia przez ZG SBP do MKiDN z inicjatywą ustalenia dotacji celowej na komputeryzację bibliotek publicznych. VI Forum towarzyszyła dwudniowa (12-13.10) konferencja naukowa nt. Przyszłość bibliotek w Polsce. W programie obejmującym sesję plenarną i panele dyskusyjne poruszono najistotniejsze zagadnienia współczesnego bibliotekarstwa.
2. Jubileusz 90-lecia SBP i 80-lecia Przeglądu Bibliotecznego – obchodzony 11.10 W Bibliotece Narodowej zgromadził blisko 400 uczestników, zarówno członków SBP,

jak i współpracujących z nim przedstawicieli instytutów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, towarzystw naukowych, wszystkich rodzajów bibliotek, stowarzyszeń, wydawców, księgarzy i innych organizacji związanych z sektorem książki. Gościem honorowym obchodów był prof. Władysław Bartoszewski. Jubileuszowe obchody były okazją do wręczenia odznaczeń państwowych, medali i odznak resortowych oraz medali i odznak SBP dla najbardziej zasłużonych działaczy Stowarzyszenia oraz bibliotek. Wręczono ponadto medale i dyplomy laureatom Nagrody im. A. Łysakowskiego oraz Nagrody Młodych. Historię oraz dorobek 90-lat działalności SBP przedstawiono w postaci prezentacji multimedialnej oraz wystawy.

3. Obchody Tygodnia Bibliotek - organizowane były pod hasłem „Biblioteka mojego wieku” i przebiegały pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierza Michała Ujazdowskiego. Zostały zainaugurowane, zorganizowaną w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie przez ZG SBP, Instytut Książki przy współpracy Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, konferencją prasową nt.: „Nowe oblicze bibliotek”. Koncentrowała się ona na zaprezentowaniu najważniejszych osiągnięć z zakresu organizacji i budownictwa bibliotek akademickich. Po raz kolejny w ramach obchodów Tygodnia Bibliotek ogłoszono konkurs na plakat promujący jego tematykę oraz trzecią edycję konkursu na najlepszy program obchodów Tygodnia Bibliotek. W konkursie na plakat (nadesłano 20 prac) zwyciężył, podobnie jak w roku ubiegłym projekt Pawła Znamierowskiego z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Do konkursu na najlepszy program obchodów Tygodnia Bibliotek przystąpiły 82 biblioteki, głównie publiczne. Nagrody i wyróżnienia, sfinansowane z dotacji przyznanej przez Instytut Książki otrzymały:

I nagrodę - Rawicka Biblioteka Publiczna

II nagrodę – Krośnieńska Biblioteka Publiczna

III nagrodę – Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Złotowie

oraz równorzędne wyróżnienia: Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Choszczynie, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Ryszarda Kincla w Raciborzu, Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie, Gminna Biblioteka Publiczna w Dopiewie, Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu, Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach.

II. WSPÓŁPRACA Z WŁADZAMI ORAZ INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI Z OBSZARU KSIĄŻKI I CZYTELNICTWA

ZG podejmował działania mające na celu zainteresowanie organów administracji państwowej lub też współdziałanie z tymi organami w sprawach dotyczących m.in. bibliotek i bibliotekarzy, rozwoju czytelnictwa i budowania społeczeństwa informacyjnego, informatyzacji kraju. W ramach tych działań wymienić tu należy:

w MKiDN

- skierowanie do Ministra stanowiska w sprawie utrzymania 0% stawki VAT na specjalistyczne książki i czasopisma;
- skierowanie do Ministra stanowiska ZG SBP w sprawach: likwidacji CEBID-u oraz apelu o zorganizowanie debaty poświęconej zachowaniu dorobku CEBID-u, wypracowania systemu kształcenia i doskonalenia zawodowego bibliotekarzy w Polsce, a także podjęcia prac nad nowelizacją Rozporządzenia Ministra Kultury i

Sztuki z 9. marca 1999 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach oraz trybu stwierdzania tych kwalifikacji;

- wystosowanie do Podsekretarza Stanu MKiDN, wspólnie z dyrektorem Centralnej Biblioteki Wojskowej, apelu o ustanowienie kompleksowego, wieloletniego „Programu Ochrony Narodowego Zasobu Bibliotecznego”, który uzyskałby status programu rządowego, na wzór narodowych programów ochrony zbiorów funkcjonujących w innych krajach europejskich,
- uzyskanie wsparcia Ministra Tomasza Merty w sprawie stopnia realizacji ustaw: o bibliotekach oraz samorządzie powiatowym. W ponad 20% powiatów grodzkich i ziemskich nie ma bibliotek. Niepełna sieć bibliotek powiatowych destabilizuje pracę w obrębie trzech poziomów bibliotek publicznych,
- spotkanie, z inicjatywy ZG SBP, przedstawicieli organizacji z obszaru bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, z udziałem z-cy dyrektora Departamentu Dziedzictwa Narodowego w MKiDN. Za najważniejsze problemy, które wymagają pilnego rozwiązania uznano: utrzymanie 0% stawki VAT, nowelizację ustawy o bibliotekach i przygotowanie rozporządzeń wykonawczych, nowelizację ustawy o egzemplarzu obowiązkowym i usprawnienie przekazywania do bibliotek egzemplarza obowiązkowego regionalnego, nowelizację Rozporządzenia Ministra Kultury z 1998 r. o Narodowym Zasobie Bibliotecznym.

w MNiSW

- przesłanie prośby do dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie interpretacji ustawy z dnia 27.07.05 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, w części dotyczącej prawa do urlopów kustoszy i starszych bibliotekarzy,
- uwieńczone powodzeniem wystąpienie do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie umieszczenia „Przeglądu Bibliotecznego” i „ZiN-u” w wykazie polskich czasopism naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych (tzw. czasopism punktowanych)

III. WSPÓLPRACA ZE ŚRODOWISKIEM, PATRONATY

Przewodnicząca oraz inni członkowie ZG, jak co roku, uczestniczyli w licznych uroczystościach organizowanych w bibliotekach kraju, w ramach obchodów Jubileuszu 90-lecia SBP, a także w konferencjach i uroczystościach organizowanych z okazji Tygodnia Bibliotek oraz naradach roboczych, spotkaniach zawodowych i organizacyjnych.

ZG SBP objął patronatem honorowym, przygotowywaną przez krakowską oficynę wydawniczą WAM, serię Sapere Aude, cykl popularno- naukowych książek skierowanych do młodzieży

SBP ponadto objęło patronatem:

- kolejną edycję Konkursu na najlepszą bibliotekę powiatu bielskiego, odbywającego się pod hasłem: Biblioteka jako centrum kultury, edukacji i informacji,
- V edycję wystawy „Przegląd pasji twórczych bibliotekarzy” zorganizowaną w ramach Tygodnia Bibliotek przez Koło SBP, Gminna Bibliotekę Publiczną w Bieniowie i Miejska Bibliotekę Publiczną w Żarach,

- I Krajową Konferencję Bibliotekarzy Bibliotek szkolnych i Pedagogicznych zorganizowaną w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie,
- IX Ogólnopolska Konferencję Bibliotek Szkół Wyższych Niepaństwowych, pt. „Partnerzy Bibliotek” zorganizowaną 22 września w Sosnowcu.
- I Targi Książki Akademickiej i Naukowej ACADEMIA zorganizowane w listopadzie na terenie Uniwersytetu Warszawskiego,
- I Międzynarodową konferencję pt. „Kluby czytelnicze READCOM - metody aktywizacji intelektualnej dorosłych”, zorganizowaną w BN w listopadzie przez Bibliotekę Publiczną im. W. J. Grabskiego w Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy,

IV. WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA.

Współpraca międzynarodowa ZG SBP jest istotnie limitowana skromnymi możliwościami finansowymi ZG SBP.

Przewodnicząca SBP, Elżbieta Stefańczyk, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska - skarbnik SBP oraz Joanna Cicha, Zastępca Dyrektora Departamentu Dziedzictwa Narodowego w MKiDN, na zaproszenie prezydenta-elekta IFLA prof. dr Claudii Lux, niemieckiego Narodowego Komitetu IFLA i Instytutu Goethego odwiedziły naukowe i publiczne biblioteki w Lipsku, Dreźnie, Cottbus oraz wzięły udział w międzynarodowej konferencji nt. „Wolny dostęp do informacji” (18-19.01 Berlin).

Przewodnicząca SBP, Elżbieta Stefańczyk uczestniczyła w 73. Światowym Kongresie Bibliotek i Informacji pt. „Biblioteka przyszłości: postęp, rozwój i współpraca”, który odbył się w Durbanie (RPA).

Barbara Szczepańska, członek Stałej Komisji IFLA ds. prawa autorskiego w kadencji 2004-2007, uczestniczyła w dniach 7-8 listopada w spotkaniu ekspertów skupionych w grupie ds. praw autorskich EBLIDA. Spotkanie odbyło się w Bibliotece Narodowej w Wiedniu. ZG postanowił rekomendować kandydaturę Barbary Szczepańskiej na członka Komisji w kolejnej kadencji oraz podjąć aktywne w starania o sfinansowanie jej uczestnictwa w pracach Komisji, co udało się w 2007 r. zrealizować z powodzeniem.

Decyzją ZG Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przystąpiło do międzynarodowej organizacji The Ligue Bibliothèques Européennes de Recherche (LIBER) na prawach członka organizacyjnego. W dniach 3-7 lipca odbyła się w Warszawie 36. konferencja LIBER nt. European Integration: Conditions and Challenges for Libraries.

V. DZIAŁALNOŚĆ BIURA ZG SBP I WYDAWNICTWA SBP

Biuro ZG SBP prowadzi obsługę prac Zarządu Głównego w ramach działalności statutowej oraz działalności wydawniczej, pracuje na rzecz umacniania rangi Stowarzyszenia w odbiorze społecznym i upowszechniania jego osiągnięć, aktywnie działa też na rzecz pozyskiwania środków służących realizacji bieżących zadań Biura i zapewniających możliwości rozwojowe. W 2007 r. obejmowało to w szczególności:

- organizację i rozliczenie merytoryczno-finansowe VI Forum, Jubileuszu SBP, Tygodnia Bibliotek, przygotowanie aplikacji do programów operacyjnych, organizację konferencji ZG, rozliczenia dotacji uzyskanych w 2006 r., obsługę finansową i organizacyjną, EBIB-u, konkursów ZG SBP, rejestrację zmian w strukturach

Stowarzyszenia (KRS), obsługę prac Komisji i Sekcji SBP (szczególnie Komisji Odznaczeń i Wyróżnień) oraz realizację i rozliczenia zadań Wydawnictwa SBP,

- opracowywanie stanowisk, opinii, interwencji ZG SBP w sprawach istotnych dla środowiska bibliotekarskiego, przygotowanie wniosków dotyczących umieszczenia czasopism SBP na liście czasopism punktowanych,
- działania na rzecz pozyskiwania środków finansowych w ramach programów operacyjnych MKiDN (złożono 11 wniosków, 8 zostało pozytywnie rozpatrzonych, a 7 zrealizowanych w 2007 r.), uzyskanie z Instytutu Książki dofinansowania wydania ilustrowanego dodatku do Poradnika Bibliotekarza oraz intensyfikację poszukiwań sponsorów i reklamodawców. W efekcie na każdą konferencję organizowaną przez ZG udało się uzyskać środki od firm związanych z sektorem książki i wyposażeniem bibliotek, a pozyskanie kilkunastu wydawców jako fundatorów nagród umożliwiło przekazanie książek wszystkim uczestnikom konkursu na najlepszy program Tygodnia Bibliotek. Jak co roku prowadzono też aktywną kampanię na rzecz pozyskania dla SBP 1% odpisów podatkowych.

W 2007 r. w Biurze pracowało 13 osób, w tym 2 na pół etatu. U podstaw szeregu przeprowadzonych w pracy Biura zmian z zakresu m.in. szkolenia kadry, modernizacji sprzętu, doskonalenia obsługi rozliczeń finansowych, a także odnowienie pomieszczeń Wydawnictwa i kilkuprocentowa podwyżka uposażeń od grudnia 2007 r. miały na celu doskonalenie obsługi struktur SBP i poprawienie komunikacji ZG ze środowiskiem bibliotekarzy. Zmiany te były kontynuacją postulowanej przez ZG i zapoczątkowanej w 2006 r. restrukturyzacji Biura, a kierująca nim od stycznia 2007 r. dr Anna Grzecznowska okazała się sprawnym organizatorem i dobrym gospodarzem. Wyraźnie polepszyła się też wartość informacyjna portalu EBIB w części dotyczącej działalności SBP. Również zmiana redaktora Ekspresu ZG SBP i Biuletynu informacyjnego SBP wpłynęła korzystnie na wartość informacyjną tych czasopism dokumentujących bieżącą działalność ZG SBP i Stowarzyszenia.

Wydawnictwo SBP jest najważniejszą w kraju oficyną publikującą literaturę naukową i upowszechnieniową z zakresu bibliotekarstwa. Jego działalność wydawnicza służy kształtowaniu i upowszechnianiu nowoczesnej myśli bibliotekarskiej i jest z ramienia ZG SBP nadzorowana przez Radę Programową SBP, która zatwierdza coroczne plany wydawnicze.

Szczególnie warta odnotowania jest pozytywna decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o umieszczeniu 2 tytułów czasopism SBP: Przegląd Biblioteczny i Zagadnienia Informacji Naukowej w wykazie czasopism naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych (tzw. czasopism punktowanych). Otrzymały one odpowiednio 6 i 4 punkty.

W roku jubileuszowym ukazało się szereg publikacji okolicznościowych, a wszystkie opatrzone były specjalnym znaczkiem upamiętniającym 90-lecie SBP. Na targach Książki Akademickiej ACADEMIA Wydawnictwo SBP zostało wyróżnione za opublikowanie książki Jacka Puchalskiego, nominowanej do nagrody z Najlepszą Książką Naukową oraz za wydanie setnej pozycji w serii NAUKA-DYDAKTYKA-PRAKTYKA.

VI. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO SZKOLENIOWA ZG SBP.

Działania ZG SBP na rzecz doskonalenia zawodowego bibliotekarzy to, obok utrzymywania czasopism branżowych i wydawnictwa, organizacja konferencji, seminariów i warsztatów na temat najważniejszych dla rozwoju bibliotek i bibliotekarzy zagadnień.

W okresie sprawozdawczym odbyło się w kraju blisko 40 konferencji i warsztatów poruszających problemy informacji naukowej, bibliotekarstwa, czytelnictwa. ZG, bezpośrednio lub poprzez swoje Sekcje i Komisje problemowe był inicjatorem lub współorganizatorem 15 z nich, w tym 9 zyskało wsparcie organizacyjne Biura ZG SBP, a 4 także wsparcie finansowe dzięki pozyskanym przez Biuro funduszom. Pełny wykaz konferencji związanych z obszarem książki, czytelnictwa i informacji naukowej dostępny jest na portalu Elektroniczna Biblioteka-Platforma cyfrowa SBP, wykaz konferencji współorganizowanych przez ZG SBP lub jego Komisje w załączniku 1.

Warszawa 27.03.2008 r.